

FAMILIEBASEN

Kort om Familiebasen

- Familiebasen er en samorganisering av helsestasjon, skolehelsetjeneste, psykisk helse og rusarbeid.
- Vi er lokalisert i 2. etasje på kommunehuset
- Staben består av fagpersoner med ulike fagbakgrunn: sykepleier, barnevernspedagog, barnehagelærer, klinisk sosionom, vernepleier, sosionom, psykologspesialist og helsesykepleiere.
- Familiebasen skal ha spesiell fagkompetanse i forhold til fagområdene barn og unges helse, psykisk helse og rus.
- Vi møter mennesker i alle aldre og livssituasjoner. Folk i arbeid, uføre, sykemeldte, barn i barnehage, skole eller i utenforskap.

De ulike tiltakene og tilbudene vi har på Familiebasen: (Se hjemmeside for mer utfyllende info)

Familieveiledning:

- Rådgivning og veiledning knyttet til tema som foreldrerollen, grensesetting, emosjonsregulering, barnets utvikling, trivselsfaktorer, samspill, skolevegring/ufrivillig skolefravær, kommunikasjon og språk.
- Vi gir tilbud om individuell Cos-P veiledning, Tuning in to kids, PMTO (Parent Management Training Oregon) og SIBS (kurs til søsken som er pårørende).
- Hjelp til å kontakte andre i hjelpeapparatet – vi kan være din «los» i systemet.
- Hjelp til samarbeid med andre tjenester ved behov.
- Samtaler med barn og unge.
- Støttesamtaler.
- Familieveilederne vil bistå med å finne løsninger som fungerer for dem det gjelder. Vi samarbeider med foreldre og evt. barnehager/skoler i en tidsavgrenset periode. Teamet har samtaler med foreldre, vi kan gjøre observasjoner i barnehage/skole eller i barnets hjem, og gir råd og veiledning. Arbeidet skjer alltid i samarbeid med foreldre.
- Gruppetilbud Foreldreveiledning Trygghetssirkelen, både dag- og kveldsgruppe, hver vår og høst

Frisklivstilbud

Friskliv og mestring er en forebyggende og helsefremmende tjeneste som tilbyr støtte og hjelp til personer som ønsker å endre levevaner eller har behov for å lære å leve med langvarige utfordringer. Vi tilbyr individuelle samtaler og gruppebaserte tilbud. Du trenger ikke å være syk eller å ha en diagnose for å delta.

- Gjennom Friskliv og mestring får man tilbud om deltakelse i ulike kurs/grupper, eller tilbud om individuell helsesamtale hvor vi sammen finner ut hvilke mål deltakeren ønsker å arbeide for å nå, og hvilke tiltak som er mest aktuelle for å oppnå dette.

- Helsesamtale
- Livsmestringskurs- levva livet
- Kurs i myk yoga
- Styrketrening
- Frisk i friluft
- Barseltrim
- Stå opp: behandling av søvnproblemer
- Foreldre på sidelinja

Foreldre på sidelinja er et nytt folkehelseiltak, utviklet i Grong. Målet er å styrke nettverk og relasjoner rundt ungdommene våre, med både jevnaldrende, hjem, skole og andre voksne. Og å styrke ungdommen i seg selv. (<https://youtu.be/5f94JyI9EV0>)

Psykiske helsetjenester

Psykisk helseteam er en del av Familiebasen, og er et tilbud til alle mennesker i alle aldersgrupper som opplever rus, psykiske eller psykososiale utfordringer i livet.

Tilbudet kan inneholde:

- Individuelle samtaler
- Parsamtaler
- Familiesamtaler

Vi samarbeider med: grunnskolene, videregående skole, folkehøgskole, NAV, legekontor, PPT, barnevern, sykehus (2. linjetjenesten), mental helse, frivilligsentralen, Frisk i friluft (turgruppe) og andre etter behov.

Psykososialt kriseteam:

- For å kunne gi psykososial omsorg og støtte ved ulykker og alvorlige kriser har kommunen en psykososial krisegruppe. Krisegruppa inngår som en del av kommunens beredskapsplan, og kan opprettes uavhengig av om kommunens kriseledelse opprettes.
- Det er viktig å skille mellom kommunens kriseledelse og krisegruppa. Kriseledelsen har egne prosedyrer for etablering og har ansvaret for koordinering av innsats ved større ulykker, mens krisegruppa er spesielt rettet mot å gi omsorg til mennesker som rammes av ulykker og brå/uventet død (som ved selvmord).
- Krisegruppas tjenester kan rekvireres fra lege, politi, ambulanse, brannvesen, legevaktsentral, kommunens kriseledelse eller andre som har sentrale funksjoner i en krise.

Helsestasjonstjenester

- Jordmor og svangerskapskontroll
- Barnekontroller
- Flyktningshelse
- Reisevaksiner
- Forebyggende helsearbeid og undervisning

Helsestasjon for ungdom:

Gratis tilbud for ungdom opp til 24 år. Drop-in.

Du kan bestille time via telefon, sende en mail, besøke familiebasen for å gjøre en timeavtale, eller få time med en gang hvis det er anledning til det.

Tema: Psykisk helse - Fysisk helse – Spiseforstyrrelser- Rus- Hjemmesituasjon, skolen etc. - Forelskelse- Seksualitet- Test for seksuelt overførbare sykdommer- Graviditetstest- P-piller, p-stav og hormonspiral. (Jordmor kan også hjelpe med dette) - Reisevaksinering

- åpent hver dag fra kl 08:00 – 15:00.

Snapchat #skolehelse7870

Alle timer på helsestasjonen er gratis.

Skolehelsetjeneste

- Skolehelsetjenesten tilbyr vaksiner, helseundersøkelser, samtaler, undervisning, råd og veiledning.
- Grunnskole:
 1. klasse: Førskoleundersøkelse og helseundersøkelse av lege.
 2. klasse: Tilbud om vaksine mot difteri/stivkrampe/kikhoste/polio.
 3. klasse: Vekt- og høydemåling. Helsesirkelsamtale.
 6. klasse: Tilbud om vaksine mot meslinger, kusma og røde hunder (MMR-vaksinen).
 7. klasse: Tilbud om vaksine mot livmorhalskreft for både jenter og gutter (HPV-vaksinen).
 8. klasse: Vekt- og høydemåling. Helsesirkelsamtale.
 10. klasse: Tilbud om vaksine mot difteri/stivkrampe/kikhoste /polio. Helsesirkelsamtale.

Skolehelsetjenesten har faste dager på GBU og på andre skoler etter avtale

- Videregående: Elevene kan komme for å snakke om prevensjon, personlige problemer og andre utfordringer i hverdagen. Vi tilbyr også vaksine mot hjernehinnebetennelse. Deltakelse i utvidet elevtjeneste ved Grong videregående skole

Tverrfaglig samarbeid internt og eksternt

- samarbeidsteam/møter/nettverk (drifter eller deltar i):
 - Tverrfaglig team
 - Koordinerende enhet
 - Tverrfaglig boligsosial gruppe
 - Ressursgruppe ungdom
 - Politiråd
 - BTI: styringsgruppe, arbeidsgruppe og prosjektgrupper
 - Helsepsykepleier-nettverk
 - Rus- og psykiatrinettverk
 - Lege-møter
 - Familieveileder-nettverk

*Andre samarbeidsarenaer er nevnt tidligere

Salg av tjenester og prosjekter

Faste avtaler:

- 10% Psykiatri/kommunepsykologtjenester til Lierne kommune
- 15% psykiatri/kommunepsykologtjenester til Røyrvik kommune
- 110% Psykiatri/kommunepsykologtjenester til Namsskogan kommune
- Ut over dette kan det avtales kjøp av tjenester på tvers av kommunegrensene i IN4 og Høylandet, hvis det er kapasitet til dette innenfor tjenesten.
- Leka kommune har kontaktet Familiebasen for å kjøpe opplæring og manual for tiltaket "Foreldre på sidelinja" (et tiltak utviklet av Familiebasen).

Prosjekter

Per 2024 har Familiebasen en inntekt på rett i underkant av 3 millioner. Noen av midlene må overføres til neste budsjettår, pga sen tildeling og oppstart. Ca 1/3 av midlene er på siste utbetalingsår i 2024. Hovedprosjektene er i år styrking av helsestasjon/skolehelsetjeneste, styrking av kommunal rus- og psykiaritjeneste, samt oppbygging av kommunalt og interkommunalt tjenestetilbud etter ny veileder og lovkrav i fht «Psykisk helsearbeid for barn og unge»

(barn og unge med psykiske plager, begynnende rusmiddelproblemer eller reaksjoner på belastende livshendelser, og deres familier)

A young woman with vibrant red hair, wearing a grey hoodie and a black leather jacket, has her eyes closed and a pained expression. She is being embraced from behind by another young woman with dark, curly hair, wearing a blue hoodie. The background is blurred, suggesting an outdoor setting.

HVORFOR GJØR VI ALT DETTE?

UTENFORSKAP KOSTER!

UHELSE KOSTER!

EN SKOLETAPER «KOSTER» SAMFUNNET
16 MILLIONER !

VI HAR INGEN Å MISTE!

Tilsyn med NAV Indre Namdals ansvar
for å ivareta barns behov når familien
søker økonomisk stønad

21.09.22-23.09.22

Tema for tilsynet

- ▶ Tilsynets tema og omfang
 - ▶ Statsforvalteren har undersøkt og vurdert om kommunen ivaretar barns behov i saker om økonomisk stønad
- ▶ Statsforvalteren har undersøkt om:
 - ▶ Nav-kontoret foretar en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad
 - ▶ Nav-kontoret foretar en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier
 - ▶ Familier som mottar økonomisk stønad, får oppfølging ved behov.
- ▶ Statsforvalterens tilsyn er gjennomført som en systemrevisjon
 - ▶ Det har blitt ført tilsyn med hvordan kommunen gjennom styring og ledelse oppfyller kravene til forsvarlige sosiale tjenester til familiene
- ▶ Brukerens meninger om og erfaringer med tjenestetilbudet i kommunene er undersøkt gjennom at et utvalg av brukere er blitt intervjuet

Følgende kommunale tjenester i Nav-kontoret skal leveres etter lov om sosiale tjenester:

- ▶ Økonomisk sosialhjelp
- ▶ Råd og veiledning
- ▶ Kvalifiseringsprogram
- ▶ Individuell plan
- ▶ Midlertidig bolig

Gjennom alle disse tjenestene kan vi komme borti behov i forhold til barn og unge

Hvordan jobber vi på NAV Indre Namdal for å ivareta barnas behov

- ▶ 5,7 stillinger på kommunal side som skal ivareta 4 kommuner
 - ▶ 50% stilling går til fagansvar på området
- ▶ Søkt ut prosjektmidler til 1 stilling for å jobbe ekstra med barnefamilier (Familien i fokus)
 - ▶ Stilling lagt på is I 2024 pga av bemanningsutfordringer
 - ▶ Satser på ny oppstart I 2025
 - ▶ Skal ha saker fra alle kommunene
- ▶ Ansatte er fordelt på kommunene – men saker fordeles også uavhengig av kommune (antall saker, habilitet, sykefravær m.m)
 - ▶ fordelat med en slik fordeling i forhold til samarbeid med andre kommunale instanser og sikre lokal kunnskap)
- ▶ Ukentlige fagmøter for å drøfte saker – sikrer lik praksis
- ▶ Månedlige avdelingsmøter - overordnet tema på faget, gjennomgang av brukerportefølje
- ▶ Kontormøter for hele kontor - overordnet tema som gjelder hele kontoret. Sette av til kollegaveiledning

Gangen i en sak

- ▶ Mottak av en søknad / henvendelse fra bruker pr telefon eller ved personlig oppmøte / henvendelse fra samarbeidspartner
- ▶ Bruker kontaktes og inviteres til en kartleggingsamtale
- ▶ Kartleggingsamtale gjennomføres som hovedregel på kontoret i kommunen vedkommende hører til
 - ▶ kan også gjennomføres på video eller telefon
- ▶ Krav til kartlegging varierer i forhold til om behovet vurderes å være kortvarig eller om det ser ut til å bli langvarig
 - ▶ Kan være vanskelig å vurdere
- ▶ Samtalen dokumenteres gjennom journalnotat
- ▶ Vedtak fattes
- ▶ Plan for oppfølging i ettertid der det er behov for det
 - ▶ individuelle samtaler og samarbeid med andre samarbeidsinstanser

Krav til kartlegging

Nav-kontoret skal foreta en helhetlig kartlegging av familiens situasjon, hvor behovene til hvert enkelt familiemedlem må undersøkes

Nav-kontoret skal kartlegge familiens behov med tanke på at barna skal ha mulighet til å delta på de samme sosiale arenaene som jevnaldrende barn der de bor

Hva som skal kartlegges vil avhenge av familiens situasjon og omfanget av hjelpebehovet

For førstegangssøkere vil det som hovedregel være behov for en grundig kartleggingsamtale. Ved løpende søknader er det viktig med jevnlig samtaler for at opplysningene blir oppdatert og eventuelle nye behov blir avdekket

Brukermedvirkning skal være sentralt i kartleggingen, og tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med familiene. Det er viktig at Nav-kontoret innhenter barnas synspunkter, direkte eller gjennom foreldrene

I samtale eller ved hjemmebesøk hvor det er språkutfordringer, er det viktig at Nav-kontoret bruker tolk slik at bruker får mulighet til å beskrive situasjonen

Krav til vurdering og beslutning

Etter at Nav-kontoret har foretatt en tilstrekkelig kartlegging, skal Nav-kontoret gjøre en vurdering og fatte en beslutning om hvorvidt økonomisk stønad skal innvilges og eventuelt hva som innvilges

Nav-kontoret skal foreta en individuell vurdering, basert på opplysningene som har kommet frem i kartleggingen. Nav-kontoret må også synliggjøre hvordan barnets beste er vurdert ut fra situasjon og behov, og hvordan hensynet til barnet er vektet opp mot andre hensyn

I vurderingen av hjelpebehovet skal Nav-kontoret legge til grunn familiens utgifter til et forsvarlig livsopphold

Statlige og kommunale satser gir kun et utgangspunkt for vurdering av stønadsnivået. Nav-kontoret må alltid foreta en individuell vurdering, hvor det blant annet tas hensyn til hvert enkelt barn

Dersom Nav-kontoret avslår etter § 18, skal det vurderes om stønad i særlige tilfeller kan innvilges etter § 19. I likhet med § 18 må det foretas en konkret vurdering.

Stønad i særlige tilfeller er ikke en pliktmessig ytelse, men kan innvilges etter en konkret og individuell vurdering for å fange opp ulike behov for økonomisk hjelp som ikke dekkes gjennom § 18

Krav til oppfølging

Familier som mottar økonomisk stønad, vil i mange tilfeller ha behov for tett oppfølging for at lovens formål skal nås

Hensikten med oppfølgingen er å løse eksisterende sosiale problemer, og å forebygge at slike problemer oppstår. Oppfølgingen skal støtte opp under familienes mulighet til å bli selvhjulpen

Nav-kontoret skal gjennom motivasjons- og endringsarbeid styrke familiens mulighet til å mestre sin livssituasjon på ulike områder. Dette innebærer at Nav-kontoret skal tilby familien samtaler, og at samtaler er det viktigste elementet i oppfølgingen. Som utgangspunkt skal Nav-kontoret tilby oppfølgingsamtaler i alle saker hvor familier mottar økonomisk stønad. Imidlertid kan det være faglige årsaker til at det ikke er gjennomført samtaler i enkelte saker

Nav-kontorets oppfølgingsansvar inneholder ikke mer enn det Nav-kontoret har ansvaret for etter sosialtjenesteloven, og gjelder ikke utføring av tjenester og oppgaver som ligger til andre instanser. Samtidig er forsvarlig oppfølging ofte betinget av at Nav-kontoret samarbeider med andre tjenester

Nav-kontorene skal ivareta sin oppfølgingsplikt ved at de fatter vedtak om opplysning, råd og veiledning etter § 17

Krav til styring og ledelse

- ▶ God styring og ledelse skal sikre at brukerne får oppfylt sine rettigheter og at tjenestene er i samsvar med de kravene som loven stiller
- ▶ Det er nær sammenheng mellom styring av tjenesten og at tjenestene er forsvarlige
- ▶ I sosialtjenesteloven § 5 vises det til at kommunen skal ha internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1. Styringssystemet skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, og ha det omfang som er nødvendig
- ▶ Bestemmelsene om internkontroll i kommuneloven § 25-1, angir minstekrav til kommunens styring og ledelse av NAV-kontoret. Ifølge disse bestemmelsene skal kommunen blant annet:
 - ▶ ha nødvendige rutiner og prosedyrer, og
 - ▶ avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik

Tilsynet viste

- ▶ Vi sikrer ikke en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.
- ▶ Dette er lovbrudd på:
 - ▶ Sosialtjenesteloven § 18 og § 19, jf. § 1 og § 4
 - ▶ Sosialtjenesteloven § 43, jf. forvaltningsloven § 17
- ▶ Vi sikrer ikke en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier
- ▶ Dette er lovbrudd på:
 - ▶ Sosialtjenesteloven § 18 og § 19, jf. § 4
- ▶ Internkontroll er ikke egnet til å sikre en forsvarlig kartlegging, vurdering og beslutning i saker som omhandler økonomisk stønad til familier
- ▶ Dette er lovbrudd på:
 - ▶ Sosialtjenesteloven § 5, jf. kommuneloven § 25-1
- ▶ Vi sikrer at familier som mottar økonomisk stønad får oppfølging ved behov. Selv om det er få spor av samarbeid med andre og at det i liten grad fattes egne vedtak etter § 17, vurderes det at NAV-kontoret ivaretar sitt oppfølgingsansvar ved å tilby og gjennomføre oppfølgingsamtaler med brukerne

Situasjonen i kontoret i tilsynsperioden juni 21-juni 22

- ▶ Sykefraværsutfordringer i hele perioden
 - ▶ Utfordrende å rekruttere
 - ▶ Nyansatte med behov for opplæring
 - ▶ Store deler av perioden med en stor vakanse
- ▶ Økende arbeidsbelastning
 - ▶ Høye krav til utforming av vedtak (stort fokus)
 - ▶ Bosetting i alle kommuner – økt brukerportefølje med samme ressurs

Viktige momenter

- ▶ Store krav til kartleggingsarbeidet og individuelle vurderinger og beslutninger i vedtakene
 - ▶ tidkrevende saksbehandling
- ▶ Mange har behov for tett oppfølging, tettere enn det vi har ressurser til
- ▶ Vurderer hele tiden lengde på vedtak i en del saker for å kjøpe oss tid til oppfølging
- ▶ Endring skjer ikke i saksbehandlingen – det skjer i oppfølgingsarbeidet
- ▶ Høy bosetting utfordrer ressursene

Hva er gjort ?

- ▶ Rapporten er tatt opp og gjennomgått i avdelingsmøte
 - ▶ Endret praksis – lovanvendelse § 18 og § 19
 - ▶ Kartleggingsskjema er gjennomgått og endret
 - ▶ Tydeliggjøre hva som skal kartlegges
 - ▶ Tydeliggjort hvordan og når skjemaet skal brukes
 - ▶ Individuelle vurderinger – hvordan sikre at det vises at det blir gjort
 - ▶ Økte matvare priser – påslag på norm (fram til norm ble justert)
 - ▶ Hva er forsvarlig bistand? Hvordan skrive noe om dette
 - ▶ Store forskjeller mellom brukerne i forbruk – hva er forsvarlig?
 - ▶ Vanskelig å vurdere hva som er riktig stønadsnivå i den enkelte familie – felles drøftinger om dette
 - ▶ Bedt om å få økt opp ressursene og har fått en ekstra stilling som følge av bosettingen i kommunene
 - ▶ Alle tiltakene i plan er gjennomført
 - ▶ Egenkontroll (ansatte i to-spann) gjennomføres nå i november 2024 jfr. internkontrollrutine

Hva er gjort opp mot Statsforvalteren?

- ▶ Utarbeidet plan med nødvendige tiltak for å rette lovbrudd (frist 09.02.23)
- ▶ Planen inneholdt følgende:
 - ▶ hvilke tiltak som skulle gjennomføres
 - ▶ frister for iverksetting av tiltak og evaluering av om tiltakene har virket som planlagt
 - ▶ hvordan ledelsen ville følge med på og kontrollere at tiltakene blir iverksatt
 - ▶ hvordan ledelsen ville gjennomgå om tiltakene har virket som planlagt
- ▶ Dialogmøte med Statsforvalteren i juni
 - ▶ gode tilbakemeldinger på planen og tiltakene
- ▶ Gjennomført egenkontroll – sendt inn 15.09.23
 - ▶ Ser at praksis har endret seg – viktig med fortsatt fokus på området
- ▶ Tilsyn ble lukket 31.10.23

Opplevelse etter tilsynet

- ▶ Mange gode tilbakemeldinger fra Statsforvalteren
 - ▶ Gjøres mye god kartlegging og vurderinger
 - ▶ Gode tilbakemeldinger på veilederne fra brukerne
 - ▶ Brukerne får god oppfølging
- ▶ Utrygghet blant veilederne
 - ▶ Hvordan få dette til?
 - ▶ Hvordan vise at det gjøres individuelle vurderinger?
 - ▶ Lavere mestringsfølelse – selv om det gjøres en god jobb
- ▶ Ser at andre kontor har fått samme avvik i de andre tilsynene som er gjennomført

Spørsmål?